

Kirjallinen kysymys 142

Sulo Aittoniemi /kesk: Homojen ja lesbojen parisuhteen rekisteröinnistä

Eduskunnan Puhemiehelle

Suomessa taitetaan peistä homojen ja lesbojen parisuhteen rekisteröinnistä. Julkisessa keskustelussa sen paremmin kuin 29.2.1996 eduskunnan kyselytunnillakaan ei ole päästy selville siitä, mitä asiassa oikein tarkoitetaan. Tarkoitetaanko sitä, että olemassa olevat tosiasialliset ihmissuhteet rekisteröitäisiin esimerkiksi siviilioikeudelliseen asemaan perustuvien oikeudellisten kysymysten varmistamiseksi, vai sitä, että parisuhteen rekisteröinti perustuisi avioliiton solmimisen muotoihin ja oikeusvaikutuksiin?

Ottamatta asiaan kantaa muuten kuin että vastustan jyrkästi jälkimmäistä vaihtoehtoa,

rohkenen kuitenkin valtiopäiväjärjestyksen 37 §:n 1 momenttiin viitaten esittää kunnioittavasti valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten Hallitus suhtautuu homo- ja lesboparien suhteen rekisteröimiseen siltä pohjalta, että sillä ei ole mitään tekemistä avioliiton solmimisen, siihen liittyvien muotomääräysten ja oikeudellisten vaikutusten kanssa, vaan kysymyksessä olisi puhtaasti olemassa olevan poikkeavan parisuhteen rekisteröinti?

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1996

Sulo Aittoniemi /kesk

Eduskunnan Puhemiehelle

Valtiopäiväjärjestyksen 37 §:n 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa Te, Rouva Puhemies, olette toimittanut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Sulo Aittoniemen näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen n:o 142:

Miten Hallitus suhtautuu homo- ja lesboparien suhteen rekisteröimiseen siltä pohjalta, että sillä ei ole mitään tekemistä avioliiton solmimisen, siihen liittyvien muotomääräysten ja oikeudellisten vaikutusten kanssa, vaan kysymyksessä olisi puhtaasti olemassa olevan poikkeavan parisuhteen rekisteröinti?

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Niissä Euroopan valtioissa, joissa samaa sukupuolta olevat henkilöt voivat tahtoessaan rekisteröidä parisuhteensa, rekisteröinnille annetaan eräin poikkeuksin avioliiton solmimiseen

rinnastuvat oikeusvaikutukset. Asia on näin Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa, ja sama ajatus on lähtökohtana myös Alankomaiden kansanedustuslaitokselle annetussa Alankomaiden hallituksen lakiesityksessä. Parisuhteiden rekisteröintiä koskevalla lainsäädännöllä tähdätään näin ollen siihen, että avioparit ja samaa sukupuolta olevien henkilöiden muodostamat parit voitaisiin lain edessä pääosin rinnastaa toisiinsa sen jälkeen, kun viimeksi mainitut ovat pyytämällä parisuhteensa rekisteröintiä antaneet tähän suostumuksensa.

Oikeusministeriössä ei valmistella samaa sukupuolta olevien henkilöiden parisuhteen rekisteröintiä koskevaa lainsäädäntöä. Sen vuoksi ei ole ollut tarpeen harkita sitä, mitä oikeudellisia vaikutuksia parisuhteen rekisteröimiseen tulisi liittää. Sellainen lainsäädäntö, joka mahdollistaa parisuhteen rekisteröimisen kytkemättä siihen lainkaan oikeusvaikutuksia, ei palvele mitään todellista hyväksyttävää tarkoitusta eikä siten ole tarpeellinen.

Helsingissä 14 päivänä maaliskuuta 1996

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

Till Riksdagens Talman

I det syfte 37 § 1 mom. riksdagsordningen anger har Ni, Fru Talman, till vederbörande medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsman Sulo Aittoniemi undertecknade spörsmål nr 142:

Hur förhåller sig Regeringen till en registrering av ett förhållande mellan ett homo- eller lesbopar utgående från att denna registrering inte skulle ha någon-ting att göra med ingående av äktenskap, med formföreskrifterna i anknytning till detta eller med de rättsliga verkningarna av äktenskap, utan det skulle endast vara fråga om en ren registrering av ett befintligt avvikande parförhållande?

Som svar på detta spörsmål får jag vördsamt anföra följande:

I de länder i Europa, där personer av samma kön kan registrera sitt parförhållande om de så vill, ges registreringen med vissa undantag rätts-

verkningar som kan jämföras med ingående av äktenskap. Situationen är denna i Danmark, Norge och Sverige, och samma tankegång utgör utgångspunkten även i det lagförslag som regeringen i Nederländerna har avlåtit till parlamentet. Med en lagstiftning om registrering av parhållanden åsyftas således att äkta par och par som bildas av personer av samma kön inför lagen huvudsakligen skall kunna jämföras med varandra efter att de sist nämnda har gett sitt samtycke till detta genom att begära att deras parförhållande skall registreras.

Vid justitieministeriet bereds inte någon lagstiftning om registrering av ett parförhållande mellan personer av samma kön. Av denna orsak har det inte varit nödvändigt att överväga vilka rättsverkningar som borde knytas till en registrering av ett parförhållande. En lagstiftning som skulle möjliggöra en registrering av ett parförhållande utan att alls knyta några rättsverkningar till registreringen tjänar inte något reellt godtagbart syfte och är således inte nödvändig.

Helsingfors den 14 mars 1996

Justitieminister *Kari Häkämies*

